

การพัฒนาการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

The Development of Main Idea Comprehension Reading of the Thai Language Department through Cooperative Intergraded Reading and Composition (CIRC) Technique Together with the Exercises for Prathomsuksa 3 Students

สุวรรณา บัวกลาง¹ ชวนพิศ รักษาพร²

Suwanna Buaklang¹ and Chunpit Raksapuk²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และ 2) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดบ้านโนนกกอก ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวนนักเรียน 22 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 8 แผน 2) แบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความ ชนิดแบบปรนัย จำนวน 20 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test) ชนิด Dependent samples

ผลการวิจัยพบว่า

1. แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 86.48/84.09 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80

2. ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนหลังเรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 3 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC แบบฝึกทักษะ การอ่านจับใจความ

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ, Master of Education Degree in Curriculum and Instruction, Chaiyaphum Rajabhat University

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ, Asst. Prof. Dr., Faculty of Education, Chaiyaphum Rajabhat University

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: สุวรรณา บัวกลาง, mareena_01@hotmail.com

รับเมื่อ 3 พฤษภาคม 2564 แก้ไข 14 มิถุนายน 2564 ตอรับเมื่อ 15 มิถุนายน 2564

ABSTRACT

This research purposed to 1) develop the main idea comprehension reading lesson plans of the Thai language department through Cooperative Intergraded Reading and Composition (CIRC) technique together with the exercises for Prathomsuksa 3 students, based on the efficiency criteria of 80/80, and 2) compare the main idea comprehension reading ability of the Thai language department through the CIRC technique together with the exercises for Prathomsuksa 3 students between before and after learning. The sample in this research was 22 Prathomsuksa 3 students at Watbankok School in the second semester, the academic year 2020 obtained by cluster random sampling. The instruments in this research were 1) 8 main idea comprehension reading lesson plans of the Thai language department through the CIRC technique together with the exercises for Prathomsuksa 3 students, 2) 20 items of main idea comprehension reading multiple-choice test. The statistics used to analyze the data were percentage, mean, standard deviation, and dependent samples t-test.

The results were as follows:

1. The efficiency of main idea comprehension reading lesson plans of the Thai language department through the CIRC technique learning management together with the exercises for Prathomsuksa 3 students was at 86.48/84.09, followed the set criteria of 80/80.

2. The main idea comprehension reading ability of students after learning through the CIRC technique together with the exercises for Prathomsuksa 3 students was significantly higher than that of before at the .01 level.

Keywords : Cooperative Intergraded Reading and Composition (CIRC), Exercises, Main idea comprehension reading

บทคัดย่อ

ภาษาไทยเป็นมรดกอันมีค่าของชาติไทยแสดงถึงความเป็นชาติ เป็นภาษาประจำชาติไทยที่มีเอกลักษณ์ และมรดกทางวัฒนธรรมที่แสดงออกถึงความเป็นไทยที่สั่งสมมาแต่อดีตและสืบทอดมายังอนุชนรุ่นหลัง ได้เกิดความภาคภูมิใจในเอกลักษณ์ประจำชาติ มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิต เป็นสื่อกลางในการติดต่อสื่อสารระหว่างคนไทย เพื่อสร้างความเข้าใจ และความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันอย่างมีคุณธรรม ทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การงาน และอยู่ร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างเป็นสุข และการเรียนรู้ของคนในชาติถือว่าภาษาไทยเป็นพื้นฐานการเรียนรู้ ซึ่งใช้ภาษาในการอ่าน การเขียน การฟัง การพูด และการแสวงหาความรู้ การถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก ความต้องการได้อย่างเหมาะสม การแสวงหาความรู้โดยการฟัง การอ่าน และการพูดจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ก็ต้องใช้ภาษาช่วยพัฒนาสติปัญญา กระบวนการคิดอย่างสร้างสรรค์จนเกิดเป็นองค์ความรู้ใหม่ ทั้งยังเป็นวัฒนธรรมของชาติที่ต้องใช้ภาษาให้ถูกต้อง สามารถวิพากษ์วิจารณ์แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับ

ผู้อื่นได้ ดังคำกล่าวที่ว่า “ยิ่งอ่านยิ่งรู้ อ่านมากรู้มาก” ดังนั้นภาษาไทยจึงมีส่วนสำคัญต่อบุคคลทั้งในด้านการแสวงหาความรู้ และพัฒนาความคิด นำมาซึ่งการพัฒนาคุณภาพชีวิตของมนุษย์ในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ (อัจนรา ชิวพันธ์, 2553, หน้า 17)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดสาระการเรียนรู้ภาษาไทยไว้ 5 สาระ ได้แก่ สาระการอ่าน สาระการเขียน สาระการฟัง การดูและ การพูด สาระหลักการใช้ภาษาไทย และสาระวรรณคดีและวรรณกรรม เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาไทย มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คิดอย่างมีเหตุผล คิดเป็นระบบ มีนิสัย รักการอ่าน การเขียน ตามหลักสูตรดังกล่าวมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิด มีความสามารถในการรวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริง วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า สามารถอ่าน และเขียนสื่อสารได้เป็นอย่างดี ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนต้องสอดคล้องกับธรรมชาติและลักษณะเฉพาะของภาษามีกิจกรรมที่หลากหลายนำไปสู่การคิด และสามารถเขียนสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ รู้จักแสวงหาความรู้ด้วย

ตนเอง และนำภาษาไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, หน้า 62)

การอ่านเป็นสิ่งจำเป็นต่อชีวิต ต่อความเจริญในด้านต่าง ๆ ของมนุษย์ การอ่านทำให้ผู้อ่านเป็นผู้หูตากว้าง หันต่อเหตุการณ์ ความเคลื่อนไหวของโลก การอ่านจะเกิดประโยชน์อย่างแท้จริง หากผู้อ่านรู้จักเลือกอ่าน รู้วิธีอ่าน ทั้งอ่านออกอ่านเป็น สามารถเข้าใจและสามารถวิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการอ่านเชิงวิเคราะห์ ซึ่งเป็นการอ่านในระดับที่สูงต้องอาศัยกระบวนการคิด พินิจพิเคราะห์ แยกแยะ ให้เห็นถึงเจตนา อารมณ์ ทศนคติ แก่นของเรื่อง ลักษณะและ ประเภทของเขียน จุดดี จุดเด่นของเรื่อง การใช้ภาษาทวิวิธ การนำเสนอ และการอ่านเชิงวิเคราะห์จะช่วยฝึกให้ผู้อ่านได้ใช้ ความคิด สติ ปัญญา และรอบรู้ต่อสิ่งที่ได้อ่าน มีความรอบคอบ ต่อการตัดสินใจ แก้ปัญหา ปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ในโลกของยุคข้อมูลข่าวสารไร้พรมแดน ตลอดจนนำไปสู่ การสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิตได้เป็นอย่างดี ผู้อ่านต้องมีทักษะในการจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ เพื่อนำ ความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ผู้อ่านที่มีทักษะการอ่านก็จะทำให้ ได้ความรู้มากเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการอ่าน ดังนั้น จึงจำเป็นต้องฝึกฝนเพื่อให้เกิดทักษะการอ่านอย่างแท้จริง เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต และพัฒนาตนเอง อย่างแท้จริง นอกจากนี้ทักษะการอ่านที่มีความสำคัญแล้ว ทักษะการเขียนก็มีความสำคัญในการดำเนินชีวิต การเขียน เป็นการใช้ตัวหนังสือ หรือเครื่องหมายในการสื่อสาร ปัจจุบัน มีความจำเป็นที่ต้องใช้การเขียนมากขึ้น ทั้งในการศึกษา การทำงาน และการติดต่อ สื่อสารทั่วไป เช่น เขียนบันทึก เขียนสรุปความ เขียนแสดงความคิดเห็น เขียนเรียงความ เป็นต้น ดังนั้น การเขียนต้องใช้ความรู้ ความคิด ความรู้สึก ประสบการณ์ และจินตนาการของผู้เขียนออกมาเรียบเรียง เป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อจุดมุ่งหมายในการสื่อสารระหว่าง ผู้เขียนกับผู้อ่านให้ได้ ความเข้าใจตรงตามที่ต้องการได้ และใช้ภาษาได้อย่างถูกต้อง (ผกาวรรณ สุวรรณภูมานนท์, 2560, หน้า 2-3)

การอ่านจับใจความมีคุณประโยชน์อย่างยิ่ง ในการแสวงหา ความรู้โดยเฉพาะเด็กอยู่ในวัยศึกษาเล่าเรียน ควรได้รับการส่งเสริม ให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างต่อเนื่อง และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนได้ฝึกฝน

การอ่านจับใจความที่ถูกต้อง สอดคล้องกับ เอกกรินทร์ สิมหาศาล (2546, หน้า 34) ที่กล่าวว่า การอ่านจับใจความ ถือเป็นหัวใจ สำคัญของการอ่านไม่เพียงแต่เฉพาะอ่านออกหรืออ่านได้เท่านั้น แต่ต้องสามารถบอกได้คิดได้ว่า เรื่องที่อ่านนั้นเป็นอย่างไร ผู้เขียนต้องการบอกระไรแก่ผู้อ่าน การอ่านจับใจความที่ได้ผลดี จะช่วยให้ผู้อ่านประสบความสำเร็จในการเรียน การฝึกฝน การอ่านจับใจความอยู่เสมอ จะทำให้ผู้อ่านอ่านหนังสือเป็น การอ่านจับใจความมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตมนุษย์ในสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคปัจจุบันซึ่งเป็นยุคข้อมูลข่าวสาร เพราะการอ่านและการฟังจะทำให้ได้รับข่าวสารข้อมูลความรู้ และได้รับทราบความเคลื่อนไหวตลอดจนข้อคิดเห็นต่าง ๆ ของผู้คนในสังคม นอกจากนี้ การอ่านยังสามารถพัฒนามนุษย์ ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ผู้รับสารจะได้รับประโยชน์จากการอ่าน อย่างเต็มที่ ถ้าผู้รับสารสามารถรับสารที่ผู้ส่งสารส่งให้อ่าน อย่างครบถ้วนและถูกต้องซึ่งกระบวนการสำคัญที่สุดที่จะทำให้ ผู้รับสารสามารถรับสารจากเรื่องที่ได้ก็คือการจับใจความ ดังนั้น การจับใจความจึงเป็นทักษะสำคัญและใช้มากใน ชีวิตประจำวัน เพราะเป็นทักษะที่ใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหา ความรู้ในวิชาต่าง ๆ ได้จึงนับได้ว่า การอ่านจับใจความเป็นหัวใจ สำคัญของการจัดการเรียนการสอนที่นำไปสู่การพัฒนาอาชีพ และการศึกษาต่อไป (จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และบาทย์น อิมสารัญ, 2547, หน้า 42)

จากการประเมินสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย ในโรงเรียนประถมศึกษา พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย ของนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ทั้งนี้ เนื่องมาจากนักเรียนยังขาดทักษะการอ่านและการเขียน อันได้แก่ การออกเสียงพยัญชนะ สระ คำควบกล้ำไม่ชัดเจน การแจกลูกสะกดคำ การใช้หลักภาษาไทยไม่ถูกต้อง โดยเฉพาะ การแจกลูกสะกดคำนับว่าเป็นเรื่องจำเป็นมากสำหรับผู้เริ่มเรียน หากครูไม่ได้สอนแจกลูกสะกดคำแก่นักเรียนในระยะเริ่มเรียน การอ่านของนักเรียนจะขาดหลักเกณฑ์การประสมคำ ทำให้ สับสน อ่านหนังสือไม่ออก เขียนหนังสือผิด ซึ่งเป็นปัญหา มากของนักเรียนไทยในปัจจุบัน ผลจากการอ่านหนังสือไม่ออก เขียนไม่ได้ ย่อมส่งผลกระทบต่อการเรียนการสอนในวิชาอื่น ๆ ด้วย เพราะการอ่านเป็นเครื่องมือสำหรับการแสวงหาความรู้ ด้วยตนเอง (กรมวิชาการ, 2546, หน้า 134) ซึ่งสอดคล้องกับ รายงานผลการประเมินทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียน

ระดับชาติ (NT) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ทั่วประเทศ ปีการศึกษา 2560-2562 มีผลคะแนนการทดสอบ ดังนี้ คะแนนเฉลี่ยระดับประเทศร้อยละ 52.67, 53.18 และ 46.46 ระดับเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ร้อยละ 51.33, 51.12 และ 46.90 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาผลคะแนนจากรายงานผลการประเมินทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (NT) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ทั่วประเทศในปีการศึกษา 2560-2562 พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนการทดสอบในด้านภาษาอยู่ในระดับคุณภาพพอใช้ ทั้ง 3 ปีการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562, หน้า 1) ซึ่งสอดคล้องกับผลการประเมินสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 พบว่า ในปีการศึกษา 2562 นักเรียนมีปัญหาทางการอ่านและเขียนสะกดคำไม่ถูกต้อง เมื่อนักเรียนเขียนสะกดคำไม่ได้ ย่อมส่งผลให้อ่านไม่ออกตามมาด้วย สอดคล้องกับ รายงานการประเมินของศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา สิตา 1 ปีการศึกษา 2562 ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน ด้านความสามารถในการอ่านและการเขียน การสื่อสาร ที่พบว่า โรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา สิตา 1 และโรงเรียนวัดบ้านโนนกกอก ต่ำกว่าเป้าหมายที่ทางศูนย์เครือข่าย และโรงเรียนวัดบ้านโนนกกอก ตั้งไว้ที่ร้อยละ 95 (ผลประเมินเท่ากับร้อยละ 70.91) (โรงเรียนวัดบ้านโนนกกอก, 2562, หน้า 15)

การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC (Cooperative Integrated Reading and Composition) เป็นรูปแบบหนึ่งของการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้ เป็นวิธีการเรียนเป็นทีมของนักเรียน (The student team learning methods) เป็นรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือที่ใช้ในการสอนอ่านและเขียนโดยเฉพาะ มุ่งพัฒนาผลการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น รูปแบบนี้ประกอบด้วยกิจกรรมหลัก 3 กิจกรรม คือ กิจกรรมการอ่านแบบเรียน การสอนอ่านจับใจความ และการบูรณาการกับการสอนเขียนย่อความ จุดประสงค์หลักของเทคนิค CIRC คือ การให้ความร่วมมือในการเรียนรู้ในกลุ่มย่อย พัฒนานักเรียนให้เรียนรู้ทักษะการอ่านจับใจความเพื่อสรุปลงใจความสำคัญ กิจกรรมหลังการสอนอ่านและสรุปลงใจความสำคัญ คือ ให้นักเรียนย่อความจากการสรุปลงใจความจากเรื่องที่อ่าน (รัชณี นาทวีทอง, 2556, หน้า 21-22) สอดคล้องกับ ทิศนา ขัมมณี (2553, หน้า 270-271) กล่าวถึงเทคนิค CIRC ว่าเป็นรูปแบบการเรียนรู้

การสอนแบบร่วมมือที่ใช้ในการสอนอ่านและเขียนโดยเฉพาะ รูปแบบนี้ประกอบด้วยกิจกรรมหลัก 3 กิจกรรม คือ กิจกรรมการอ่านแบบเรียน การสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ และการบูรณาการภาษากับนักเรียน

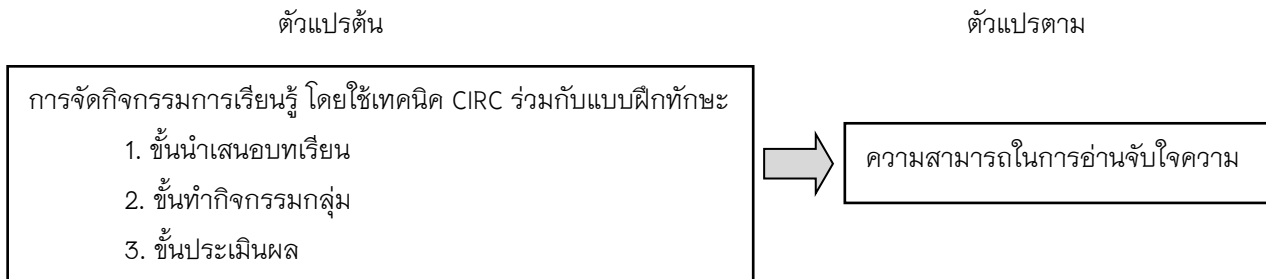
แบบฝึกทักษะคือสื่อในการเรียนการสอนที่ช่วยให้ครูสามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติและทบทวนความรู้และเนื้อหาที่เรียน ซึ่งเป็นผลให้นักเรียนมีความเข้าใจในเรื่องที่เรียนได้เป็นอย่างดี (นงเยาว์ ทองกำเนิด, 2558, หน้า 64) สอดคล้องกับ อุษณีย์ เสือจันทร์ (2553, หน้า 19) ได้กล่าวว่า แบบฝึกทักษะช่วยในการฝึกเสริมทักษะ ทำให้จดจำเนื้อหาได้คงทน มีเจตคติที่ดีต่อวิชาที่เรียน สามารถนำมาแก้ปัญหาเป็นรายบุคคลและรายกลุ่มได้ดี ผู้เรียนสามารถนำมาทบทวนเนื้อหาบทเรียนได้ด้วยตนเอง ทำให้ผู้เรียนทราบความก้าวหน้าของตน เป็นเครื่องมือที่ครูผู้สอน ใช้ประเมินผลการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี และสอดคล้องกับ จิราภรณ์ แก้วอรสาร (2561, หน้า 36) ได้กล่าวว่า แบบฝึกทักษะ เป็นสื่อหรือเครื่องมือชนิดหนึ่งที่ใช้ในการฝึกฝนซ้ำ ๆ และเสริมทักษะให้กับผู้เรียน ก่อให้เกิดการเรียนรู้และความเข้าใจการอ่านจับใจความได้เร็วขึ้น โดยจัดเรียงสาระการเรียนรู้จากง่ายไปหายาก จนทำให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จากปัญหาและความสำคัญที่กล่าวมา ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาการอ่านจับใจความ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความอันจะนำไปสู่วัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ภาษาไทยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ในการวิจัยการพัฒนาการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ดำเนินการทดลองแบบ One Group Pretest-Posttest Design จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยต่าง ๆ ผู้วิจัยได้สรุปเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพประกอบ

ภาพประกอบ กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สังกัดศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสิดา 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 8 โรงเรียน จำนวน 108 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดบ้านโนนหมอก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมาเขต 6 จำนวน 1 ห้องเรียน ซึ่งมีนักเรียน 22 คน ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (cluster random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 8 แผน

2. แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ ก่อนเรียนและหลังเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. อธิบายและชี้แจงกิจกรรมการเรียนการสอน โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึกทักษะ พร้อมวัดความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนเรียน (Pre-test) โดยใช้แบบทดสอบที่สร้างขึ้น ตรวจให้คะแนนและเก็บบันทึกผลคะแนนไว้

2. ดำเนินการสอนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึกทักษะ ตามแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 8 แผน รวมเวลา 16 ชั่วโมง

3. วัดความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียน (Post-test) โดยใช้แบบทดสอบชุดเดียวกันกับก่อนเรียน บันทึกคะแนนของนักเรียนแต่ละคน เพื่อนำไปเปรียบเทียบกับผลการทดสอบกับก่อนเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ การอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้สูตร E_1/E_2 โดยที่

1.1 เกณฑ์ 80 ตัวแรก (E_1) หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนจากการทดสอบย่อยท้ายแบบฝึกทักษะทุกเล่ม มีค่าไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

1.2 เกณฑ์ 80 ตัวหลัง (E_2) หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนจากการทำแบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียน มีค่าไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบผลการทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ ระหว่างก่อนและหลังเรียน โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึกทักษะ โดยใช้ Dependent samples t-test

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 86.48/84.09 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้

2. ความสามารถในการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนหลังเรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

1. แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 86.48/84.09 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ 80/80 ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้วิจัยได้พัฒนาตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบ โดยศึกษาทฤษฎีเอกสารหลักสูตรและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบหาคุณภาพ มีการทดลองใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช้กลุ่มตัวอย่างพร้อมปรับปรุง แก้ไข อีกทั้งมีการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ซึ่งเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และส่งผลต่อทักษะทางสังคม โดยผู้เรียนในแต่ละกลุ่มย่อยลงมือปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันจนประสบผลสำเร็จ ผู้เรียนร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น แบ่งปันทรัพยากรการเรียนรู้ และเป็นการให้กำลังใจแก่กันและกัน ส่งผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ สอดคล้องกับ ทิศนา ขัมมณี (2560, หน้า 270) ที่ได้กล่าวว่า รูปแบบการสอนแบบ CIRC เป็นรูปแบบการสอนแบบร่วมมือที่ใช้สำหรับการอ่านและเขียน โดยเฉพาะ ประกอบด้วย กิจกรรมหลัก 3 กิจกรรม คือ กิจกรรมการอ่านแบบเรียน การสอนการอ่านเพื่อความเข้าใจ และการบูรณาการภาษากับการเรียน นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้นำเอาแบบฝึกทักษะที่สร้างขึ้น มาใช้ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC โดยในแบบฝึกทักษะจัดเนื้อหาสาระจากง่ายไปยาก ตรงตามจุดประสงค์ เนื้อหาสาระ ภาษาและ กิจกรรม เหมาะสมกับวัยและความสามารถของนักเรียน รูปแบบสวยงาม ส่งผลให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจ เกิดการคิด

เป็นไปตามแนวคิดของ สุวิทย์ มูลคำ และสุนันทา สุนทรประเสริฐ (2550, หน้า 53-54) ที่กล่าวว่า แบบฝึกทักษะที่ดีจะทำให้ครูทราบความเข้าใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียน ฝึกให้นักเรียนมีความเชื่อมั่น และสามารถประเมินผลของตนเอง เป็นแนวทางเพื่อทบทวนบทเรียนได้ดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไฉไล เมืองพระผาง (2558, หน้า 115) ที่ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค CIRC เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งได้ค่าประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 78.70/78.59 และจิราภรณ์ แก้วอรสาร (2561, หน้า 113) ได้ทำการวิจัยเรื่องผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 89.44/78.56 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 75/75

2. ผลการเปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ความสามารถการอ่านจับใจความของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยค่าเฉลี่ยก่อนเรียนได้คะแนน 13.14 คิดเป็นร้อยละ 65.68 และค่าเฉลี่ยหลังเรียนได้ 16.82 คิดเป็นร้อยละ 84.09 ซึ่งเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 18.41 ทั้งนี้เนื่องมาจากการสอนโดยการจัดการเรียนรู้เทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึกทักษะ เป็นการจัดการเรียนรู้ที่นำกระบวนการทำงานกลุ่มเข้ามาช่วยสามารถกระตุ้นให้นักเรียนอ่านแล้วเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง รวมถึงมีความสนใจในการเรียนมากขึ้น แบบฝึกทักษะมีรูปแบบสีสันสวยงาม รูปภาพประกอบน่าสนใจ ตัวอักษรที่ใช้มีขนาดเหมาะสมกับช่วงวัยผู้เรียน มีการเน้นคำสำคัญของเหตุการณ์เรียบเรียงเนื้อหาจากง่ายไปหายาก โดยแบบฝึกทักษะย่อยที่ 1 เป็นการเรียงลำดับเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน โดยการใส่หมายเลขหน้าข้อความให้สมบูรณ์ แบบฝึกทักษะย่อยที่ 2 การสรุปสาระสำคัญจากเรื่องที่อ่าน โดยใส่เครื่องหมายถูกหน้าข้อความให้สมบูรณ์ และแบบฝึกทักษะย่อยที่ 3 การแปลความหมายของคำ โดยใช้การโยงเส้นจับคู่ (ในแต่ละแบบฝึกทักษะ) ในการทำแบบฝึกทักษะส่งผลให้นักเรียนมีความสุข นักเรียนมีความเข้าใจ สามารถทำได้ สวมกับแบบฝึกทักษะ ยากที่จะ

ทำแบบฝึกเล่มอื่น ๆ และการนำเทคนิค CIRC มาประยุกต์ใช้ช่วยให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาทางการอ่าน เป็นเทคนิคที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในการสรุปสาระสำคัญและเข้าใจเรื่องที่อ่าน เกิดการเชื่อมโยงข้อมูล ทำให้เข้าใจในเนื้อหาง่ายขึ้น และนักเรียนได้รวมกลุ่มกันทำงาน ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ โดยสมาชิกเก่ง อ่อน ปานกลาง ทุกคนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของตนเอง และของสมาชิกในกลุ่ม ส่งผลให้เกิดความรับผิดชอบ เกิดการพัฒนาผู้เรียนทางด้านสติปัญญา อารมณ์ และสังคม นักเรียนที่เรียนเก่งได้รับการปลูกฝังให้มีความเสียสละในการดูแลรับผิดชอบสมาชิกในกลุ่ม ไม่เห็นแก่ตัว นักเรียนที่เรียนอ่อนก็จะได้รับการดูแลจากสมาชิกในกลุ่ม จนทำให้เกิดความมั่นใจในตนเอง ไม่รู้สึกโดดเดี่ยวหรือถูกทอดทิ้ง สอดคล้องกับสภาพที่เหมาะสมในการอยู่ร่วมกันในสังคมปัจจุบัน ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social learning theory) ของ บันดูรา (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2543, หน้า 171-172) ที่ว่าการเรียนแบบร่วมมือที่เน้นให้ผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่ม เหมือนกับอยู่ร่วมกันเป็นสังคมหนึ่ง ซึ่งในการทำงานร่วมกันนั้นย่อมส่งผลให้เกิดสัมพันธ์ภาพอันดีต่อกัน เรียนรู้ซึ่งกันและกัน และเป็นไปตามแนวคิดทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญา (Cognitive theory) ของเพียเจต์ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2543, หน้า 172-174) ที่ว่าการเรียนแบบร่วมมือว่าเป็นการเรียนที่เน้น การช่วยเหลือ ร่วมกันคิด แก้ปัญหา ผู้เรียนได้ลงมือทำ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีทางสติปัญญาที่เชื่อว่าคนเราทุกคนเกิดมาพร้อมที่จะมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม สอดคล้องกับงานวิจัยของ วชิรินทร์ เรื่องสุขสุด (2561, หน้า 84) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียน สูงกว่า

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: ครุสภาลาดพร้าว.
- กรมวิชาการ. (2546). *การจัดสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ครุสภาลาดพร้าว.
- จิราภรณ์ แก้วอรสาร. (2561). *ผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และปะหยัน อิมสำราญ. (2547). *การใช้ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: พี.เพรส.

ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ผกาวรรณ สุวรรณภูมานนท์ (2560, หน้า 6) และนภาพัญ แสนสามารถ (2562, หน้า 166) เรื่องการพัฒนาแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการอ่านการเขียนแบบแจกลูกสะกดคำ เพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านและการเขียน การคิดวิเคราะห์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. การนำเทคนิค CIRC มาใช้ ครูควรมีเทคนิคการสอนที่หลากหลาย เพื่อเป็นตัวอย่างให้นักเรียนได้ศึกษาประกอบการสอน
2. ครูผู้สอนจะต้องเตรียมเอกสาร ใบงาน ให้พร้อม และศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการใช้แบบฝึกอย่างชัดเจน เพื่อให้การปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนเป็นไปตามลำดับขั้นตอน และบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้
3. ครูผู้สอนควรหาบทอ่านประเภทต่าง ๆ มาให้นักเรียนได้ฝึกทักษะในการอ่านจับใจความเพิ่มเติม อย่างหลากหลาย
4. ครูผู้สอนควรสนับสนุน ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการแสดงความคิดเห็น มีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่ม ร่วมมือช่วยเหลือกัน เพื่อการทำงานกลุ่มของตนให้ประสบผลสำเร็จ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการทำวิจัยโดยการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้สื่อแบบต่าง ๆ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนของผู้เรียนในระดับอื่น ๆ

- ไฉไล เมืองพระฝาง. (2558). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค CIRC เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ทิตนา แชมมณี. (2553). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 13). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2560). ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 21). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นงเยาว์ ทองกำเนิด. (2558.) การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นภาพิณ แสนสามารถ. (2562). การพัฒนาแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทย โดยใช้การเรียนแบบร่วมมือ เทคนิค CIRC ร่วมกับการอ่านการเขียนแบบแจกลูกสะกดคำ เพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านและการเขียน การคิดวิเคราะห์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ผกาวรรณ สุวรรณภูมานนท์. (2560). การศึกษาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์และการเขียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC. วารสารราชพฤกษ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, 15(3), 2-3.
- ผกาวรรณ สุวรรณภูมานนท์. (2560). การศึกษาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์และการเขียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC. วารสารราชพฤกษ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, 15(3), 6.
- รัชณี นาหัวหนอง. (2556). การพัฒนาความสามารถอ่านคำควบกล้ำ ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ประกอบแบบฝึกกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- โรงเรียนวัดบ้านโนนกกอก. (2562). รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา. นครราชสีมา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2543). เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วัชรินทร์ เรืองสุขสุด. (2561). ผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สุวิทย์ มูลคำ และสุนันทา สุนทรประเสริฐ. (2550). การพัฒนาผลงานทางวิชาการสู่การเลื่อนวิทยฐานะ. กรุงเทพฯ: อีเค บุ๊ค. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). รายงานผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน (NT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. เข้าถึงได้จาก <http://180.180.244.48/NT/ExamWeb/MainSch/MainSch.aspx> 20 ตุลาคม 2563.
- อัจจรา ชิวพันธ์. (2553). พัฒนาทักษะภาษา พัฒนาความคิดด้วยกิจกรรมการเล่นประกอบการสอนภาษาไทย. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุษณีย์ เสือจันทร์. (2553). การพัฒนาแบบฝึกทักษะแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์เรื่องวิธี เรียงสับเปลี่ยนและวิธีจัดหมู่ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- เอกรินทร์ สีมหาศาล. (2546). การออกแบบเครื่องมือวัดและประเมินตามสภาพจริง. กรุงเทพฯ: บุ๊คส์ พอยท์.